

Spektrumavdelningen

Begränsningsbeslut avseende 1775-1780/1870-1875 MHz

Saken

Begränsning av antalet tillstånd i ett frekvensutrymme enligt 3 kap. 7 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) och utfärdande av allmän inbjudan till ansökan om tillstånd.

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) begränsar antalet tillstånd att använda radiosändare till ett (1) nationellt tillstånd om 2 x 5 MHz inom frekvensutrymmet 1775–1780,1/1870–1875,1 MHz.

Tillståndet ska tilldelas genom ett urvalsförfarande där priset är utslagsgivande (spektrumauktion).

PTS utfärdar allmän inbjudan till ansökan (bilaga 1). Den allmänna inbjudan beskriver ansöknings- och urvalsförfarandet.

Tillståndet ska förenas med villkor enligt förslag i den allmänna inbjudan till ansökan (bilaga 1).

Detta beslut ersätter PTS beslut den 1 juni 2011, dnr 10-6250, att begränsa antalet tillstånd att använda radiosändare såvitt avser frekvensutrymmet 1775–1780/1870–1875 MHz.

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Bakgrund

Frekvensbandet 1800 MHz (1710–1785/1805–1880 MHz) är harmoniserat för markbundna system med kapacitet för elektroniska kommunikationstjänster genom ett beslut från EU-kommissionen, senast ändrat år 2011.¹ Bandet är reserverat för de markbundna system som återfinns i bilagan till besluten, men andra system möjliggörs under vissa förutsättningar.

PTS beslutade den 1 juni 2011 (dnr 10-6250) att begränsa antalet tillstånd i frekvensbandet 1710–1780/1805–1875 MHz till fjorton, dvs. fjorton 2x5 MHz-block med ett tillstånd för varje block. I PTS beslut att tilldela tillstånd den 17 oktober 2011 (dnr 10-6250) numrerades frekvensblocken om 2 x 5 MHz i hela 1800 MHz-bandet (1710–1780/1805–1875 MHz). Det innebar att frekvensutrymmet 1710–1715/1805–1810 MHz fick beteckningen ”block 1” o.s.v. Tilldelningsförfarandet år 2011 var indelat i två steg, det första steget innebar spektrumfördelning mellan auktionsdeltagarna av block 3-9. Det andra steget innebar val av placering av respektive tillstånd i frekvensbandet. Samtliga block (1-14) ingick i placeringsdelen.

I frekvensbandet 1710–1785/1805–1880 MHz finns två tillståndshavare, Telia Sonera AB och Net4Mobility HB som vardera innehar tillstånd att använda 2 x 35 MHz. TeliaSonera har tillstånd för fem block som gäller fram till år 2037 och tillstånd för två block som gäller fram till år 2027, vilka gränsar till annan användning i nedre grannband. Net4Mobility HB har tillstånd för två block som gäller fram till år 2037 och tillstånd för fyra block som gäller fram till år 2027 i direkt anslutning till det för tilldelning nu aktuella block 14 (1775–1780/1870–1875 MHz). Blocket överst i bandet, 1780–1785/1875–1880 MHz (block 15), är undantaget från tillståndsplikt och får användas för GSM, UMTS, LTE och WiMAX inomhus.²

Tillståndstiden i block 14 löper ut 31 maj 2017 och innehas av Net4Mobility HB. I juli 2015 publicerade PTS en förstudie över vilken användning av blocket som vore lämpligast när tillståndet har löpt ut. Baserat på den samlade informationen och inkomna remissvar gjorde PTS bedömningen att antalet tillstånd i blocket borde vara fortsatt begränsat till ett och tilldelas genom ett urvalsförfarande, i detta fall genom en spektrumauktion.

---

¹ Kommissionens beslut den 16 oktober 2009 om harmonisering av frekvensbanden 900 MHz och 1 800 MHz i markbundna system med kapacitet för alleuropeiska tjänster för elektronisk kommunikation i gemenskapen 2009/766/EG ändrat den 18 april 2011 (2011/251/EU)

² PTS föreskrifter (PTSFS 2015:4) om undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 3 kap. 7 § LEK får antalet tillstånd som beviljas inom ett frekvensutrymme begränsas, om det är nödvändigt för att garantera en effektiv användning av radiofrekvenser.

Av 3 kap. 8 § LEK framgår att när antalet tillstånd har begränsats enligt 3 kap. 7 § LEK ska tillståndsprövningen ske efter allmän inbjudan till ansökan, om inte särskilda skäl föranleder annat. Prövning ska ske efter jämförande urvalsförfarande, efter ett anbuds förfarande där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet ska vara utslagsgivande eller efter en kombination av dessa förfaranden.

Av 3 § PTS föreskrifter (PTSFS 2008:1 ändrade genom PTSFS 2010: 5 och PTSFS 2016:2) om spektrumauktioner följer att tilldelning av tillstånd att använda radiosändare genomförs i enlighet med beslut att begränsa antalet tillstånd enligt 3 kap. 7 § LEK och utfärda allmän inbjudan till ansökan.

EU-kommissionen har i genomförandebeslut av den 16 oktober 2009 om harmonisering av frekvensbanden 900 MHz och 1800 MHz i markbundna system med kapacitet för alleuropeiska tjänster för elektronisk kommunikation i gemenskapen (2009/766/EG), ändrat den 18 april 2011 (2011/251/EU), fastställt de tekniska implementeringsåtgärderna för banden. De tekniska system som är tillåtna är GSM, UMTS, LTE och WiMAX. Utöver det kan också andra markbundna system med kapacitet för elektroniska kommunikationstjänster tillåtas i frekvensbanden under förutsättning att de kan drivas parallellt med angivna tekniker, utan att orsaka skadlig störning. Kommissionsbesluten ställer krav på bärvågs- och frekvensseparation.

PTS bedömning

Begränsning av antalet tillstånd att använda radiosändare

Det finns efterfrågan³ för frekvenser i 1800 MHz-bandet. Användningen av 1800 MHz-bandet i dag innebär att kapacitet tillhandahålls för både grundläggande mobiltäckning för telefoni och mobilt bredband i städer och på landsbygden. Infrastrukturen är utbyggd för användning av frekvensbandet.

Enskilda tillstånd (det vill säga tillstånd för exempelvis mindre geografiska områden) förefaller mindre lämpligt av tilldelningen av frekvensutrymmet 1775–1780/1870–1875 MHz genom att det då skulle innebära ännu en typ av tillstånd i bandet vilket riskerar leda till ytterligare regleringsmässig

³ PTS förstudie 1800 MHz, delband 1775–1780/1870–1875 MHz, PTS-ER-2015:5, daterad 1 juli 2015

fragmentering.⁴ I nuläget finns både blocktillstånd och undantag för flera olika typer av användningar (inomhus, på fartyg samt på flygplan) i 1800 MHz-bandet.

För att möjliggöra användning av teknikerna UMTS och WiMAX krävs en minsta blockstorlek om 5 MHz. Denna blockstorlek ger också en effektiv användning av teknikerna LTE och GSM. Det är därför lämpligt att tillstånd i 1800 MHz-bandet omfattar blockstorleken 5 MHz. Det leder till att antalet tillstånd i block 14 i 1800 MHz-bandet bör begränsas till ett (1).

Om frekvensutrymmet 1770–1775/1865–1870 MHz (block 13 i 1800 MHz-bandet) och block 14 innehåses av samma tillståndshavare koordineras blockgränsen av tillståndshavaren i det egna nätet. Vid sådant förhållande motverkas risken för skadlig störning och spektrumanvändningen blir mer effektiv. Om resultatet av spektrumauktionen blir att någon annan än innehavaren av block 13 vinner tillståndet för block 14 uppstår - med hänsyn till de tekniska specifikationerna i kommissionsbesluten - en risk för skadlig störning i block 13. Om en vinnande budgivare är annan än tillståndshavaren för block 13 behövs således ett skyddsband på 100 kHz mellan blocken. Om denna situation uppstår kommer PTS att tilldela tillstånd om 2 x 5 MHz i frekvensområdet 1775,1–1780,1/1870,1–1875,1 MHz. Block 14 skjuts med andra ord 100 kHz uppåt i frekvens.

Det översta blocket i 1800 MHz-bandet, block 15 (1780–1785/1875–1880 MHz), är undantaget från tillståndsplikt. Villkoren för detta block hindrar inte en placering uppåt i frekvens av block 14 såsom beskrivs ovan.

Frekvensbandet 1800 MHz i övrigt, utöver block 14, omfattas inte av detta beslut.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att en fortsatt begränsning av antalet tillstånd i block 14 är nödvändig för att garantera en effektiv frekvensanvändning.

Urvalsförfarande efter allmän inbjudan till ansökan

Enligt 3 kap. 8 § LEK ska tillståndsprövningen ske genom urvalsförfarande efter utfärdande av allmän inbjudan till ansökan när antalet tillstånd har begränsats enligt 3 kap. 7 § LEK, om det inte finns särskilda skäl som föranleder annat. Det finns inte några skäl som föranleder avsteg från

---

⁴ PTS förstudie 1800 MHz, delband 1775–1780/1870–1875 MHz, PTS-ER-2015:5, daterad 1 juli 2015

huvudregeln och PTS ska därför fastställa vilket sorts urvalsförfarande som ska tillämpas och utfärda allmän inbjudan till ansökan.

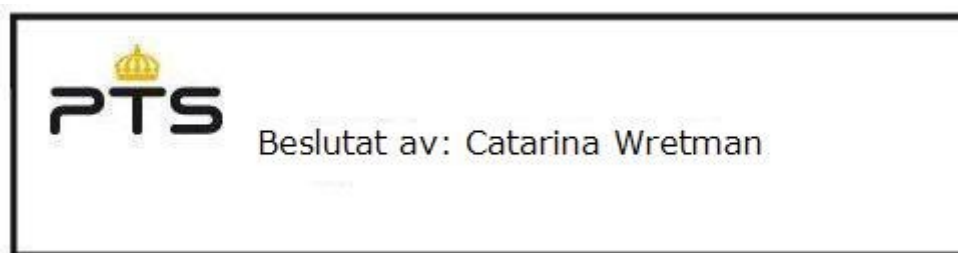
Av PTS spektrumstrategi⁵ följer att ”när det finns skäl att begränsa antalet tillstånd ska efterfrågan och betalningsvilja i ett urvalsförfarande styra vem som får tillstånd och till vad spektrum kan utnyttjas”. Av förstudien framgår att en tilldelning genom spektrumauktion gör det möjligt att etablera både mikro- och makronät. Vidare konstateras att även om konkurrensen inte ökar genom en spektrumauktion innebär det inte heller att konkurrensen minskar i jämförelse med nuläget. Däremot konstaterar man att konkurrenssituationen istället kan förbättras genom så kallad ”carrier aggregation” med andra band samt utvecklingen av ”voice over Wifi”. En tilldelning genom urvalsförfarande bedöms därmed bidra till störst samhällsnytta.

PTS bedömer att ett urvalsförfarande ska genomföras där det pris som sökanden vill betala för ett tillstånd är utslagsgivande (auktion). Auktionen genomförs på det sätt som beskrivs i allmän inbjudan, se bilaga 1.

Underrättelse om överklagande

Detta beslut får enligt 8 kap. 20 § andra stycket LEK överklagas endast i samband med att beslut i fråga om tillstånd att använda radiosändare överklagas.

Detta beslut har fattats av den tillförordnade generaldirektören Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har även chefen för enheten för spektrumtillstånd, Karoline Boström deltagit. Juristen Cecilia Östrand har varit föredragande.

---

⁵ PTS spektrumstrategi, PTS-ER-2014:16